

Előfizetési árak:
 Egy évre . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50 —
 Egy hónapra . . . — 50 —
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádaszy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szórdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papír- és könyvkereskedésében

A magyar gentry-ifju.

(K—y.) Hazánkban tulajdonképen gentry nem is létezett, csak tévesen keresztelték el a középbirtokos nemességet evvel az epithetonnal, a mely különben meg nem illette. Ma már azonban annyira megszokottá vált ez az „elkeresztelés,” hogy a gentryt, mint magyar prototypust ismerjük el.

Általános a panasz, hogy ez a gentry újabb időben szembetűnőleg fogy, s hogy a régi birtokos családok egymás után buknak, s hogy a nemesi birtokok sorra a tőkepenészek és uzsorások kezeibe kerülnek. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a középbirtokos nemes, a „gentry” állapota azóta, mióta adómentessége megszűnt, sokkal nehezebbé vált, különösen pedig azért, mert most is, midőn pedig a viszonyok és körülmények annyira változtak, midőn a munka lőn a jelszó és egyedüli életfontartó: még egyre a tétlen úrhatnamság idealizmusá alatt nyög.

A magyar gentryben már kora ifjúságában nemes családjának ősi tradíciói, s a vele született büszkeség azon balhiedelmet keltik föl, hogy a magyar gentry-ifjut csakis az „uri” foglalatosságok illetik meg; melyek közt természetesen legelső helyen áll a földbirtokosság. A melyekre aztán elegendő terrenum vár, az nem is késik a családi kastélyt és gazdaságot még idejében átvenni, hogy már a priori megszokott úrhatnamságát élte végeig biztosítsa. Igen ám, csakhogy a mai világban vajmi kevesen vannak azok, kik ily könnyedén fumigálhatják a lét küzdelmét; mert

bizony manapság már a középbirtokos nemesség legnagyobb része a jól megadózott és — ne tagadjuk — legtöbbnyire eladósodott birtok után alig tud megélni. Az ilyen viszonyok közt élő gentry-ifjunak tehát már a másodfokú „uri” foglalatosság — a hivatal után kell néznie. Magától értetődik, hogy ez esetben első sorban is a megyét keresi föl, hol sok helyen még ma is a közeli atyafiak vagy jóakaró ismerősök kezében fekszik az ellenőrzés. Bár sokkal többet ér ennél az államhivatal, a hova protekcióval fölötte könnyű a bejutás. A gentry-ifjunak pedig kétségkívül nagy protekciója van, itt egy országgyűlési képviselő, ott egy főispán, vagy valami magas rangú államhivatalnok, a ki azután barátságából vagy rokoni kötelességből nagylelkűen ajánlja a miniszternél ezt vagy amazt a „genie” unokaöccsét; s így sok miniszteri ressort vagy más állami hivatal ily protekciós gentry-ifjakkal telik meg.

Uri foglalatosság még az ügyvédség is. Ezt a pályát azonban kerüli a gentry-ifju; mert tudja, hogy ott már igen nagy a verseny s hogy ott csak ügyesség és tudomány vezet sikerre, s végre hogy e mellett még nagy kitartásra van szükség, a mitől ő épúgy irtózik, mint a bizonytalanságtól, a létért való küzdelemtől.

A többi pályát, a milyen a kereskedelem és ipar, a gentry-ifju nem tartja uri foglalatosságnak, s az ősi családi büszkeséget vélné megsérteni, ha arra a pályára kellene lépnie, s azért inkább tegyverrel oltja ki önkezüleg életét, vagy inkább elzúllik, mintsem oly pályára lépjen, a mely az ő balhiedelme szerint gentryhez nem illik.

A gentry-papa pedig szegyenlené, ha fia kereskedéssel foglalkoznék. S azért kereskedelmi iskolákban a gentry-fiu, fehér holló. Annak jogot kell végeznie, államvizsgát vagy doktorátust tennie — ha mindjárt akármeddig húzza is — mióta az uri foglalatossághoz kvalifikációt kívánnak.

S az ilyen szerencsés semmiből aztán igen gyakran lesznek hallgatag és néma „igen”-t bölintő, „használható” képviselők, vagy magas rangú hivatalnokok, kiket nem a tehetség, hanem az ősi protekció, a név emelt a polczra, s a kik miatt más szegény, de képzett embertől megvonják az emelkedést, a karriert. Az ilyen szerencsés semmik továbbá, a kik protekció útján jutnak álláshoz, lenézik azt, a ki maga erejéből szerzett állást vagy vagyont és ostobán kigunyolnak minden iparral foglalkozót, ha mindjárt nem is zsidó.

Nem mondjuk, hogy a gentry-ifjak közt nincs használható derék munkás ember; mi csak a többséget, a minden nap látható eklatánsabbnál eklatánsabb példákat tartjuk szem előtt, midőn azt mondjuk, hogy leginkább nem a tehetség vagy szorgalom, hanem a protekció, a név nyitja meg számára a biztos karriert.

Különösen a most áramló államosítás aerája lett volna üdítő hatással az ilyen protekció-vészben szenvedő gentry-ifjakra; mert ha valahol, úgy csakis ott érvényesíthető a protekció szere leginkább, a hol egy-egy „miniszter-rokon” vagy „miniszter-pajtás” a kinevezéseknél souverain hatalmat gyakorol. Már pedig ez esetben tagadhatatlanul így lenne, a mi még plántálná, fejlesztené a társadalomnak ezen fölötté

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Mi az élet?

Mi az élet? Mi volna más:

Égő olajlámpa.

Ha elfogyott az olaja,

A lámpafény szülő anyja:

Kialszik a lángja.

A nagy fényű, drága csillár

Palotában lángol,

A másik, a fakó cserép:

Pislogó mécs, semmi egyéb,

Konyhóban világol.

Az egyiknek nagy a lángja,

Kápráztat a fénye,

A másik csak alig lángol,

Mint a csillag messze, távol,

Mintha nem is égne.

Mindannyinak egy a vége,

Kicsi nagy a lángja:

Fogy az olaj, szunnyad a fény,

Elhal mint a múltó remény —

Jó éjszakát lámpa!

Nálam is már csendesebben

Lebeg a mécs lángja,

Rövid a bél; nől a korom,

Nagy árnyékot vet a falon,

Borul az éj árnya.

Lobbal égett, gyorsan égett,

Fogytán már az olaj . . .

Nagy volt a láng, szilaj a tűz,

Mely csalékony játékot űz . . .

No de azért se baj!

Az elhaló fényugárnak

Homálya nem gyötör . . .

Ifju hévvel lánggal égni,

Aztán lassan elenyészni:

Mennyet érő gyönyör!

(Pécs, 1891.)

Várady Ferencz.

Linz és vidéke.

Dunai útamból Passautól visszajövet Linzben kiszállottam, hogy a várost és környékét megszemléljem, s aztán innen induljak a Salzkammergutba.

Linz főléő Ausztria fővárosa a Duna jobb partján, szt. Margareta külvárossal, s a Duna bal partján a 280 méter hosszú, hat óriási granitoszlopon nyugvó, csinos lánchíddal összekötött Urfahr testvérvárossal, mintegy 50.000 lakóval számol. Püspöki és kormányzói székhely.*

* Linz a rómaiak alatt Lentia néven szerepelt. A város jelentékeny gyár- és kézműiparral, élénk kereske-

Maga a város szép, tiszta, s kellemes benyomást tesz a szemlélőre, különösen a vasúti állomástól, illetve a szép árnyas, rendezett népkerttől egész a dunai vashidig az egész városban áthúzódó, széles egyenes Landstrasse, számos, eléggé csinos köz- és magánépületeivel.

Linznek sok nevezetessége, látni valója van. Számos templomai közül első sorban is megtekintésre érdemes a most épülő új dóm (Marien-Dom), mely góthstílusban a kölni dóm mintájára épül, gyönyörű freskókkal és bámulatos üvegfestményekkel ellátott impozáns hajója, a hatalmas boltozat a merész oszlopokkal, a pompás kivitelt orgona és kórus máris rendkívüli benyomást tesz. A dóm hossza 138 m. szélessége 30 m. A torony 5 emeletes és 138 m. magas lesz. 1862-ben tették le az alapkövet. Mikor lesz készen? — nem tudom; de remek mű lesz. Megérdemli még a megtekintést az ó-dóm is, melynek hatalmas, nagy hajója impozáns benyomást gyakorol, továbbá a kapucsinusok temploma, másként Mátyás-templom, hol a delemmel bir. Történetéből említésre méltó a II. Ferdinand alatti paraszti háború, mikor a parasztok hasztalan ostromolták. Ránk nézve pedig legnevezetesebb az 1645. aug. 24-én III. Ferdinand és Rákóczy György között itt kötött békéről. Az osztrák örökösödési háborúban 1741. a bajorok és francziák elfoglalták, de 1742-ben ismét visszakérték. 1809. máj. 17-én Bernadotte százasa itt megverték az osztrákokat.

rút és kártékony vadhajítását, melyet nem növeszteni, hanem ellenkezőleg nyesegetni volnának hivatta azok, kik a vörös bársony székéből annyira és annyiszor szeretik hangoztatni az igazságot, de sajnos, hogy igen sokszor csak szóval, nem pedig tettel.

Nem lesz hadügyi túlkövetelés.

A Wiener Abendblatt értesülése szerint alaptalan az az aggodalom, hogy a legközelebbi hadügyi budget lényeges túlkövetelésekkel fog előállni. Ez az aggodalom csak az ismert broszura eredménye. A fizetésben fölemlített követelések megfelelnek ugyan a hadsereg kívánságainak, de gyors realizálásuk hajótörést szenved a két állam pénzügyi viszonyain. A magyar és osztrák pénzügyminiszter minden körülmény között föntartani akarja az oly nehezen helyreállított egyensúlyt a háztartásban és legfőbb helyen is súlyt fektetnek arra, hogy a két állam pénzügyei, a míg csak lehetséges, rendezett állapotban maradjanak. A kétségtelenül fontos katonai követelések realizálását mindaddig elhalasztják, míg a két államban az adóreform által nem emelik a bevételi budgetet.

Kedves Szerkesztő Barátom!

Mind a ketten katonaviselt emberek vagyunk, az „einzel-marsch“-tól (akkor még ilyen is volt) végig csináltuk a nagy manőver-ig valamennyi katona tragikomédiát; de még olyant velem együtt te sem értél a mondurban, mint a minót én éltem civilizáltan, f. hó 11-én, pénteken (!) délután a pécsi szigeti külvárosi vadászterület berkes kaszálójában.

Ide a „kriegs-medaille“-t! Méltán megillet; hadd tüzzem föl.

Tűzben voltam, barátom!

A honvédek sortűzeket adtak; a golyó csak úgy sistergett körülöm, jobbról, balról, mellettem, fölöttem egyaránt s csak úgy hasította a gyepes talajt, mely porzott bele, a mint a földbe furódott.

Legalább 50 golyó, értsd meg barátom, nem „jäger-mondás“ se nem „obsitos beszéd“, daczára annak, hogy jäger s egy személyben népfőlkelő mondja; legalább ötven golyó-bis zsiszegő nótáját hallottam magam körül zengeni.

Vadászni voltam; a kíváncsiság vitt le, vajjon az a sok „prádl-jäger“, ki a vadász-területet mészárszéknek tekinti s naponta lejár husért: hagyott-e egy kis „zuwag“-ot. Konstatálhatom, hogy a pécsi határban most már egyetlen egy ehető vad sincs s úgy látszik, mintha már az ürgek is fogynának. A mint megyek, mendegélek, a keszti gáton innen lévő nádas kaszálókba érek. Alig hagyom el a nádat, egyszer csak eldördül a sortűz a honvéd lövöldében s csak úgy zümmög, „mint az éji bogár“ a sok golyó. Egyik sortűz a másik után. A golyózápor, mintha

csak apróra váltott menydörgős menykő lett volna, úgy szóródott szerte a kaszálón. A munkások, kik ott dolgoztak, pár másod-perczig kapkodták a fejüket, s csakhamar eldobva a vellát, gereblét, „ill' a kerek, nád a berek“ futásnak eredtek s kimenekültek a tűzvonalból. Én egy jól megrakott szénás szekér kereke mellé feküdtem s onnét élveztem a sivitó golyóbisok harczi énekét. S bevárva a mulatság végét, föl-emelkedtem kínos helyemből s összeirtam egy pár tanu nevét. A golyózápor fültanuja volt közvetlen mellettem: Lőrincz József keszti kis-bíró és a fia. Valamivel arább Gáspár János málómi lakos és a társa, kivel a sarjut rakták. Szükség esetére tartottam fön még 4 nevet behűtve; ez a „reserve“, ezeket majd csak az esetleges hatósági vizsgálatra rukkoltatom elő. A mai világban mindenre el kell készülni; furcsa kort élünk. S nem szeretem a „kitanított“ tanukat. Kóstolónak elég a tanukból annyi, mint a mennyit megneveztem.

Most már azt kérdezem, kedves barátom: járja ez, rendjén van ez?...

Jó minapában a „közösök“ lövöldéjéből belövöldözik a vonat ablakait; most meg a mezei munkások közé tüzelnek a honvédek.

Pompás állapot!

Régi dolog, hogy a katonák nem ismernek se Istent, se embert az uniformison kívül; de hát a polgári hatóság, a dicsőségesen uralkodó törhetetlen nagyhatalom ott a városházán: semmibe se veszi a polgárság életét?

Egyszer a typhus — egyszer a golyó!

Hol itt az élet-biztonság?

Katonáék bezzeg gondoskodnak a saját kedves börtükről; minden hadgyakorlaton a „takarás“ az első. Nincs az a vakond-túrás, melyet föl ne használnának s a hol nincs „takarás“ — van dolga a „spátni“-nak; ha meg már az sem használ: a hornista megfújja azt a lelkesen hangzó, dicső, gyujtó melódiát, melynek harczi szövege hangzik pedig aképen, hogy: „Fussatok! Fussatok! Jön az ellenség!“ s következik az ismeretes „rückwärts-concentrierung.“ Azt persze katonáék kutyába se veszik, ha egy pár „civil-bagázs“-t agyon puffantanak. Vannak rá példák; elég szomorúak.

A hatóság arra aligha gondolt, hogy jó lenne megnézni, vajjon az a honvéd lövölde, az a golyófogó, mely töltés lévén, idővel rokkann, a sok lövöldözés folytán lazul, ha valamikor meg is felelt a „Verndl“-nek: helyt áll-e most a rettenetes erejű „Manlicher“-nek? Nem ártott volna erre gondolni. S ha már a mulasztás megtörtént, tanácsos lesz azonnal intézkedni; nem pedig stoikus nyugalommal bevárni, míg egy pár ember-élet esik áldozatul.

A honvéd lövölde a berektől nincs messzebb 2000 lépésnél; ilyen távolságra pedig becsülettel működik a Manlicher.

Tessék a golyófogót főlebb emeltetni; természetével kibélelni. S valamint a közös hadsereg lövöldéjében van, a mióta a vonat ablakait belövöldözték: a czéllövők előtt oszlopokon álló, ha-

talmas vaslemezzel páncélozott falat búzai, a mely alatt el lehet löni, de fölötte semmi esetre sem. Végül, ha a lövöldében lödöznek; tüzzék ki a vörös zászlót.

Azt hiszem, ez jogos és méltányos kívánság.

Senkinek sem lehet kedve katonádsi játékból a munka mezejét veszedelmes harcztérre változtatni, a Manlicherrel szembe három águ favellával, vagy gereblyével állni, béke idejében — hősi halált halni.

Nem kérünk békében a „Pulver und Blei“-ból.

Majd, ha a haza védelme szólit, ott leszünk, ott az elsők közt.

Addig pedig — béke legyen velünk!
Pécsett, 1891. szeptember hó 12.

Hazafias üdvözléssel

Várady Ferencz.

HIREK.

— (A pécsi kereskedelmi és iparkamara) szeptember hó 18-án (péntek) d. u. 3 órakor rendes közülést tart. A napirend tárgyai: Elnöki előterjesztések. A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata az építőmesterségek tárgyában. Ugyanannak leirata a kerületi betegsegélyző pénztárak székhelyeinek megállapítása tárgyában. Ugyanannak leirata a déli vasutársaság által fizetendő kamarai illeték ügyében. Ugyanannak leirata a kamara múlt évi közgazd. jelentésében foglalt több javaslat és panaszra vonatkozólag. Ugyanannak leirata a cs. és kir. közös hadsereg részére szükséges bórnmű cikkek szállítása tárgyában. Ugyanannak leirata a hitelszövetkezeteknek nyújtandó adókedvezmény ügyében tett kamarai fölterjesztésre. Ugyanannak leirata a kamara múlt évi zárszámadására vonatkozólag. Ugyanannak leirata a lengyeltóti helypénztervezet véleményezése iránt. Ugyanannak leirata Tót-Keszi község vásárainak áthelyezése ügyében. A paksi elsőfoku iparhatóság átirata a Pakson alakulóban levő ipartestület alapszabályai ügyében. Mayerfy Béla beadványa egy általa bevezetendő új hirdetési rendszer pártolása iránt. Daempf Imre folyamodása tanulmányi ösztöndíjban való részesítés iránt. Több dombóvári kereskedő beadványa a vásári házalás ügyében. Kron Salamon szegzárdi kereskedő beadványa a vasárnapokon tartani szokott árverezések ellen. A beszteczebányai társkamara átirata a kamarai levelezés portomentessége ügyében. A kecskeméti kiskereskedők ipartársulatának átirata a vasárnap munkaszünet ügyében. Tolna-megye alispáni hivatalának átirata a hús árának Fadd községben leendő fölemelése ügyében.

— (Baranyavármegye monografija) tárgyában, minthogy már az adat-gyűjtés befejezéséhez közeledik: lapunk útján szólítja föl s kéri Várady Ferencz, a kiadandó műírója, Baranyavármegye művelt közönségét s

hires Montecuccoli tábornok eltemetve van; az irgalmasok, a minoriták, karmeliták stb. templomai, a Márton-templom és a városi templom stb. Mindenütt művészeti remek láthatók. Nagyszerű az új muzeum, hatalmas kúpólájával, gyönyörű földézetével s rendkívül gazdag belső díszítéssel.

A régi vár, mely ugyan most csak kaszárnya; a szép tágas Ferencz-József téren a fehér márványból faragott szentháromság-szobor; a Jäger-émlék stb. mind lekötik a figyelmet. A sétatér az országházzal, a színház, redout terem, az ó-muzeum, nagyszerű könyv- és képtár szintén érdemesek a megtekintésre. A hatalmas és impozáns hajó-gyárban oly sok a látni való, hogy ott egy napot el lehetne tölteni.

Mindjárt a város fölött fekvő Freynberg alatt terül el a Hatschek-testvérek európai híru sörfőzdéje és pinczéi, grafit-hegybe vájva több mint 4000 négyszögöl tartalommal, oly hatalmas termekkel, hogy kocikkal járhatni s megfordulhatni bennök, számtalan oldalszárnyak, maláta-tartók, óriási kész sörraktár, páratlan jégtartók és hűtők, hol a 30 év óta összehalmozódott jégtömeg rétegei, a mint a fogyasztásra vágatik, érdekes látványt nyújtanak; roppant istállók: mind bent a hegy gyomrában. Ez a pincze-helyiség unikum Európában.

Van még Linznek a fölsoroltakon kívül több szépsége és nevezetessége, de mindenek fölött áll az a sok szép nő, a kiket Linzben lát-

hatni. Ha a főtéren, a Landstrassen vagy a Dunaparton egy sétát tesz az ember, oly sok úde, bájos női arcot lát, mint Ausztriának egy városában sem. Hanem a mi meglepő, a mily élénk, életvidor a város napközben, este felé már teljesen kihalt és csendes. Itt nincs esti, éjjeli élet.

Linznek fekvése festői, bájoló, sokban hasonlít Budapest fekvéséhez, csak hogy ez a világ-város az ő nagyszerűségével, gyönyörű Dunapartjával s a fölséges budai várral a paloták ezreivel, egészen más, utolérhetetlen képet ad.

Ikertestvérével Urfahrral egyesülten a Duna mindkét partján, nyugattól északkeletig félkörben húzódó hegyek által alkotott völgyben terül el, míg délről a Duna jobb partján lankás sík vidék tárul föl. Hogy az ember e fölséges vidéket láthassa, a remek képen gyönyörködhesse, a magasabban fekvő kirándulási pontokat keresi föl, honnan aztán Linzet és vidékét mint föl-tároló gyönyörű panorámát láthatja meg.

A Hatschek testvérek sörpinczéitől hamar följut az ember a kellemes Freynbergre, melynek tetején pompásan látszik a szép Jezsuitakolostor góth templomával s a csinos gimnáziummal. Már innen is nagyszerű a kilátás; de ha kissé odább megyünk a Jägermayer-féle étkező-höz, s pihenni és üdülni kiülünk a kioszk alá, két lombos gesztenyefa között oly remek kép-

tárul föl, melyet keveset élvezett az ember, s az egész a csalódásig úgy tűnik föl, mintha csak az újabbkori nagyszabásu panorámák egyikében volnánk.

Alul a fölfelé mindig szélesedő kerek tölcserű képező völgy fenekén a gyönyörű hiddal összekötött testvérváros tarka házai, számos tornyai, templomai, közepen átmetszve a nagy S-et formáló csillogó Dunával, mely mint óriási ezüst szalag kigyózik tova, és a völgy háttérét körítő távoli hegyek közt tűnik el, — majd odább ismét, messze távol a kékszürkés hegyek közül a látkör végpontjánál újra előbukkan, s fehér kigyóként kanyarog tova, míg a ködfátyolban elmosódottan beolvad.

A lent elterülő gyönyörű várost nyugottól északra délkeletig terjedő félkörben, művelt földekkal, kertekkel, villákkal, házakkal, kanyargó utakkal tarkított s a legellentétebb színekkel árnyalt regényes hegység köríti, melynek baloldali végpontján, fönt Urfahr fölött, egy hegyesúcson a festői fekvésű Pöstlingberg a kettős tornyu Mária-templommal és a czitadellával, odább a hegység oldalán a távolban Szt-Magdalená falu élénk színű házai és magas tornya tűnnek föl, — míg jobbról, a tölcser legalacsonyabb szélén túl a lankás ligetet számtalan fa-lyal, várral, kastélylyal és majorsággal tarkított terület háttérében a távol ködétől a salzkammerguti alpesek, kékfehéres szürke, majd lilaszínnel

mindazokat, kik a mű iránt érdeklődnek, hogy a múlt év december havában kibocsátott fölhívása értelmében, leunének szivesek a rendelkezésükre álló adatokat folyó évi szent-Mihály haváig kezeihez juttatni. A létesítendő mű tartalmazni fogja Baranyavármegye történelmét, kulturtörténetét, egyházi és világi életét, topografiai leírását, intézményeit a jelen korig, népének vallási, nemzetiségi s műveltségi viszonyait, szokásait, erkölceit, néprajzát, irodalmát stb. Erre nézve bármily utbaigazítást, kuforrást, írott vagy nyomtatott adatot hálás köszönettel fogad Várady Ferencz, Pécsen, János utca 8. sz. a. Hogy a mű mennél tökéletesebb legyen, kívánatos, hogy azok, a kik valami érdekeset tudnak a megyéről, ne hallgassák el csupa közönytől, vagy itt elő nem sorolható sok másféle okból; hanem bocsássák az író rendelkezésére. Az sem baj, ha egy és ugyanazon dolgot 2-3-an is megírják; az író annál könnyebben állíthatja művét össze, mentől többen juttatják az anyagot, mentől nagyobb a választék. Várady Ferencz, úgy tudjuk, befejezve az adatok összegyűjtését, a tél folyamán hozzáfog az anyag földolgozásához.

— **(A városi választók listája az 1892. évre.)** A közlő 1892. ismét heves mozgalomba hozza majd Pécs városa választó polgárait, kiknek száma a választók listája szerint összevéve 1724. Ezek közül a szigeti külvárosban van 395, a budai külvárosban 458 és a belvárosban 871 választó polgár.

— **(Postamesteri, illetve posta- és távirada kiadói tanfolyam Pécsen.)**

A posta- és távirada-igazgató arról értesít, hogy a pécsi posta és távirada-igazgatóság kerületében Pécsen, Kaposváron és Nagy-Kanizsán postamesteri, illetve posta- és távirada kiadói tanfolyam nyitattik, mely f. évi október 1-étől kezdve 1892. évi január végéig fog tartani. Ezen tanfolyamokba fölvetetnek oly folyamodók (férjak és nők) kik legalább 18 évesek, magyar honpolgárok, feddhetlen előéletűek, ép és egészséges testalkatúak, legalább négy középiskolai osztályt, illetve négy osztályú polgári vagy ezekkel egyenrangú más iskolát kielégítő eredménnyel végeztek, a magyar nyelvben teljesen jártasak, s a kiknek tiszta és olvasható kézírásuk van. A tanfolyamot hallgatók tandíjat nem fizetnek, de föntartásukról maguk tartoznak gondoskodni és a tanfolyamot rendszeren látogatni kötelesek. A hallgatók a tanfolyam befejeztével vizsgálatra bocsájtatnak s ennek sikeres letétele után postamesteri illetve posta és távirada kiadói bizonyítványt kapnak s föleskettetnek. Azok, kik magukat ezen tanfolyamra fölvetetni óhajtják, ez iránt saját kezűleg írt kérvényüket keresztlevéllel, iskolai és a legújabb időről kiállított orvosi és erkölcsi bizonyítvánnyal fölszerelve, f. évi szeptember 25-éig a pécsi posta és távirada-igazgatósághoz nyújtják be, megnevezvén abban azon várost, hol a tanfolyamot hallgatni kívánják. Bővebb fölvilágosítás a „Budapesti Közlöny“-ből, a „Posta és

Távirada Rendeleték Tára“-ból és a „Vasuti Közlekedési Közlöny“-ből, illetve a posta- és távirada-igazgatóság, valamint a hivatalok utján szerezhető.

— **(A „Pécsi kerékpározók köre,“)** mely most alakul, vasárnap f. hó 20-án Sasdra és vissza kirándulást rendez. Távoltság összesen 65 km. A reggeli csapat indul 5 órakor, a délutáni 2 órakor. Egyesülés délután 5 órakor Magyar-Széken.

— **(Vándortruppok hazája)** lesz immáron Pécs városából, mióta kénytelenek vagyunk egy rendes állandó színház nélkül szükkölni. Maholnap Kutjabagossal lesz egyenlő Pécs szab. kir. város, annyi kétségbeesett zongoraverdeső, német és magyar recitátor, daltársulat, orfeum, dráma- és vígjáték-társulat torlódik már ide. A télre — bizonyosra vehetjük, hogy — lesz szerencsénk valami „első pécsi“ zene-rajhoz, vagy hölgyzenekarhoz, néhány recitátorhoz, szájharmoskaművészhez, s mindezek mellé ígérkezett még egy színtársulat is, Polgár Károly vezetése alatt, a ki itt Polgár Sándorral, a Somogyi társulatának tagjával akart „színtársulat“ (?) szervezni. Levél útján föl is kérte a főkapitányi hivatalt az engedély megadására, de — mint értesülünk — a kapitányság ad akta tette a levelet, nem lévén Polgáréknak még belügyminiszteri engedélyük sem. De szerintünk még ilyen engedély mellett sem lenne megadandó a helyhatósági engedély, mert eltekintve attól, hogy a színi évadot a város kénytelen lévén tavaszra tenni, arra már Somogyinak kiadta a tanács az engedélyt, tehát míg az engedély tart, — már a méltányosság is így kívánja ezt — más színtársulatnak meg se szabadna engedni az előadások tartását — még egy más körülmény is ellene van az ilyen truppok ideengedésének. A mi közönségünk már megelégette a Hubai s a Solymosi-féle társulatok szereplését; élénk emlékezetben vannak még azok a mizériák, melyek közt ezek a mivészcsapatok élet-halálharcot vívtak a létért. Ezek a társulatok csak rontására vannak a vidéki színészet reputációjának, melyet pedig nálunk Somogyi oly szépen helyreállított; tönkreteszik a nevezetesebb új darabok jó hírét s hatását, mint az megtörtént a télen Murainak pompás vígjátékával, a Huszárszerel-mel, melyet Hubaiék valahogy megkaparintva oly botrányos előadásban mutattak be, hogy a darabnak veszett híre terjedt szét a városban — Somogyi kárára, a ki így egyik kasszadarabjától esett el.

— **(Szabad a szüret!)** A rendőrkapitányi hivatal kiadta az engedélyt a folyó évi szüret megkezdésére a Haviboldogasszony, Makárhegy, Makárálja, Csoronika, Kókus, Friebeis, Kálvária, Tettye, Csurgó és Kis-Szkókó dülökben szeptember hó 14-től; az Aranyhegy, Bális, Nagy-Szkókó, alsó és felső Gyűkés, Rigóder, kis és nagy Piricsizma, Lämpás, Aligvár, Gesztenyész, Bánom, Czerék, kis és nagy Mezes, Diós, a három Daindol, Kismélyvölgyi, kis és nagy Póstavölgy, végül a Megyeri és

nyugoti Köhidi dülökben szeptember hó 21-től. Az oportó (portugizi) és fehér burgundi szőlő a kitett határidő előtt is szedhető, mely körülmeny azonban a rendőrkapitányi hivatalban előzetesen bejelentendő. A kapitányi rendelet ellen vétő szőlősgazdák 2—20 frt-ig terjedhető pénzbüntetésben fognak marasztaltatni.

— **(A Pécs-Baranyai kertészegylet)** folyó évi szeptember hó 20-dikán délelőtt 10 órakor közgyűlést tart a városház közgyűléstermében. Az ülés tárgysorozata a következő: 1. Tisztújítás. 2. Évi jelentés. 3. A kertkezelési szerződés megújítása. 4. Számvizsgálati jelentés. 5. Vegyes tárgyak.

— **(Emelkedik a bor ára.)** A fillokszera, peronospora és az idei jégcsapások káros hatása kezd már igen érezhetővé lenni. A fillokszera által ellepített pécsi szőlőkben is szomorú szüretre van kilátás. Oly szőlőkben, melyekben tavaly még 60—80 akó bor termett, az idén alig van kilátás 10—20 akóra. Ennek következtében a borárak nagymértű fölszökése várható, főleg mivel az idei bortermést szőlőinkben bécsi és stájerországi borkereskedők már nagyrészt lefoglalták. — Szegzárd és vidékén jóformán semmi bor sem lesz. A mit fillokszera és peronospora meghagyott, azt elverte a jég, mely bennünket szerencsére megkimélt. A budapesti és külföldi borkereskedők tavalyi borokat vásároltak nagyobb mennyiségben, miért a bor ára ott máris fölszökött. — Hasonlóképp gyenge szüretet jeleznek Villányról, Nádasdról, Pécsváradról és a szilvási szőlőhegyekről, valamint Baranya és Tolna megyék egyéb bortermő vidékeiről is.

— **(Halálozás.)** Horváth Lajosné, szül. Hauwasser Józsa meghalt Pécsen f. hó 12-én, 45 éves korában. — Mautner Ignáczné, szül. Schwartz Róza e hó 13-án, 25 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Új orgona Mohácson.)** A mohácsi belvárosi plébániatemplom orgonájáról már egyszer írtunk lapunk hasábjain, mely alkalommal fölemlítettük, hogy mily szánandó állapotban volt mindezeideig, s hogy megyénk főpásztora saját költségén egy új orgonával ajándékozta meg a plébániát. A munkálatokat Angster József helybeli orgona készítő eszközli, s mint Mohácsról írják, már meg is érkeztek a munkások, kik most az orgona fölállításán dolgoznak. Az új orgona igen csinos kiállítású, hat változattal bír s 800 frtba kerül. E hó 20-án lesz az orgona ünnepélyes fölszentelése.

— **(A megyei virilisták)** jövő 1892-évi megválasztásukat az igazoló választmány megállapította s ez kedd óta e hó 29-éig bezárólag a megyei székház hirdető tábláján meg is tekinthető. A jegyzék ellen ugyancsak a fönt kitett idő alatt az állandó bíráló választmányhoz fölbevezni lehet. A legnagyobb adót a megyés püspök fizeti, akinek az adója 15.122 frt 64 kr, utána jön Draskovits Iván gróf sellyei földesúr 8601 frt 60 krral, aztán Biedermann Rezső szentegáti földesúr 4114 frt 53 krral, Brázay

árnyalt hatalmas alakzatai meredeznek föl és zárják el a láthatárt.

Fölségesen nagyszertű ez a panoráma, s az üdítő illatos hegyi légkörben, az igazán kitűnő konyha izletes produktumainak, a jól beültölt kellemes ízű bajor sörnek élvezése mellett órákig képes az ember benne gyönyörködni. Pihenés után odább menve, a városligeten (Stadtwaldchen) át egy turista jelzőhöz, a szép kilátási toronyhoz jutunk, honnan az előbbi kép nagyobb terjedelemben és szélesebb látkörben tárul ugyan elénk, de az előbbi kedvesebb és meglepőbb. Majd odább a kálvária-hegyről a felső Duna egy részére esik szép kilátás.

Hogy a vidéket mindenfelől jól áttekinthessem, délután Urfahrba rándultam át, s onnan a Braunhaus z. Anberg és a Riesenbad hidegvizgyógyintézet mellett elhaladva, egy és fél órai út után, jó karban tartott, de eléggé meredek úton a 600 met. magasban fekvő Pöstlingbergre mentem föl, hol a Maximilián-féle 32 erdő,* vagy védő toronyból még itt meglévő 5 torony

közül egy párt, valamint a hajdani összes erődítmények gőczpontját képező, ma már elhagyott s romlás alatt álló citadellát s a citadella belsejében épült, most renoválás alatt álló, az egész vidék fölött messze ellátszó, kettős tornyu Mária-templomot** meglekintvén, kiállott fáradtságomért dusan kárpótolta a pártját ritkító gyönyörű kilátás, mely a hegytetőről minden oldalról elem tárult.

Vissza tekintve északnyugatra elragadó panoráma tárul föl a felső Dunára, a Linztől a Wilhering, illetve a festői Ottesheim várig terjedő kis defilére***) s azontúl a Neuberg, illetve Aschachnál kezdődő nagy defilére, hol az addig számtalan kanyarulatokban tekergő fehér Duna, mint odújába siető óriás ezüst kigyó, a kék hegyek sötét homályában tűnik el; balra a távoli alpesek ködbe burkolódzó hatalmas körvonalai rajzolódnak az égre, itt-ott összevegyülve a gomolygó felhők szeszélyes alakzataival; jobbra sötét erdő borított gyönyörű hegysorok tertülnek, melyeknek zöld koszorujából itt ott tényleg faluk fehérlenek ki. — Megfordulva ellenirányban, lent a Duna völgyében szétterülő kies fekvésű városra az ezt félkörben övező lejtősen emelkedő, remek árnyalatu hegyekre, s az ezek közt tova kanyargó, majd a távol ködében eltűnő hatalmas Dunára

esik tekintetünk, míg jobbra fordulva túl a nagy kiterjedésű városon, a messze távolban szétterjedő sík területet szegélyezve a Höllen hegység és Holt hegyek hatalmas nyúlványai a Schloss, Hongar, Kronberg, Grünberg, Hoch-Riedel, Traunstein, Hochkogel, Hoch-Salm, Windhag sat., majd odább húzódva a Sengsen hegyek, Alpkogl, Spadenberg sat. csúcsok emelik az égnek kékfehér, szürke s itt-ott viola színnel gyönyörűen árnyalt tar fejeiket,

A nagyszertű képek szemléletével betelve, s az egyik vendéglő eléggé izletes s mérsékelt áru asztalánál fölűdülve, elégedetten siettem lefelé a hegyről, midőn egy hirteleni zápor egyik oldalt fekvő majorságba vonulni kényszerített, hol az ott ruháimat szárogatva, megizleltem a jószívű svábasszony által nyújtott gyenge savanyu italt, a Mostot (almából vagy körtéből készült bor), míg a pufók képtű, vörös haju kis sváb fiuk, megtudva, hogy magyart látnak, nem kis bámulattal meresztették reám tágra nyílt karika szemekiket.

Linz vidéke még ezeken fölül számos kiránduló helylyel kínálkozik, mint Lichtenberg, Kirchschiag, Szt. Magdalena, Kurenberg, a Szt. Florian kolostor sat, sat., de nekem már nem volt időm tovább Linzben maradni, siettem Gmundenbe és a szép Salzkammergutba.

*) Maximilián Linzet 32 védő toronnyal vette körül, melyek mindegyike egy kis külön erődöt képezett, melyek a városban lévő régi vár és a Pöstlingbergen épített citadellával hivatva voltak Linznek stratégiai megvédésére. Ma már e védő toronyokból csak 8 áll fönt, 5 a Pöstlingbergen vagy Pöstlingbergen, 1 Urfahrban s 2 Leendingben.

**) Látogatott bucsujáró hely. V.

***) Leírás a „Pécsi Figyelő“ 73-ik számában. V.

Kálmán pellerdi földesúr 2241 frt 41 krral, Rosenfeld Simon mohácsi lakos (1663 frt 19 kr.), Szily László alispán (1489 frt 60 kr.), Sazer Justus Dárdán (1396 frt 50 kr.), ifj. Sauska Jenő Baaron (1395 frt 07 kr.), Freund Mór Mohácsou (1378 frt 39 kr.), Girk Alajos kanonok (1231 frt 09 kr.), Spitzer Márk Siklóson (1208 frt 37 kr.), Egedy Sándor Görcsönyben (1205 frt 06 kr.), Engel Adolf (1122 frt 06 kr.), Ország Lajos Kisteleken (1073 frt 08 kr.) Rosenbaum Hermann Baranyaváron (1028 frt 04 kr.) a következők már ezer forintot alul fizetnek adót, s a legkisebb adóju virilista Kirschner Mór Siklóson, kinek adója 177 frt 66 kr.

— **(Pályázat postamesteri állásra.)** Szabár község egyessége kötött az államkincstárral, mely szerint a község 70 forintot szavazott meg az ott föllálandó postahivatal költségeinek fedezésére. Ennek következtében a pécsi posta- és távirtdigazgatóság ezen új postamesteri állásra pályázatot hirdetett, mely f. hó 18-ikán jár le. A kérvények a pécsi posta- és távirtdigazgatósághoz intézendők, a határidőn túl érkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

— **(Agyon ütötte a mostohaapját.)** Jakab Ferencz gordisai lakos nem a legszebb viszonyban állt mostoha apjával, aminek aztán rendszeresen a mindennapi szóváltás és veszekedés volt következménye. A mult napokban ismét összekocczta a fiu a mostoha apjával, a miből végre heves dulakodás fejlődött. A fölhevült fiu kapát vett kezébe s úgy vágta halántékon mostohaapját, hogy az rögtön életlenül rogyott össze. A gyilkos fiu ugyan menekülni akart, de célja nem sikerült, mert csakhamar elfogták és a siklósi járásbíróshoz kísérték. Most a börtönben ül.

— **(Hymen.)** Ruzsinszky József kölesdi tanító eljegyezte Mészáros Irén kisasszonyt, néhai Mészáros József volt csepei tanító leányát.

— **(A római zarándoklat és a középiskolai tanulók.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az összes állami és kath. középiskolák igazgatóságait körrendelettel értesítette, hogy a római zarándoklatra jelentkező tanulókat tíz napra elbocsájthatják. Az érdekes és minden részletében pontosan kidolgozott programot Robitssek dr. (Budapest, közp.-papnövelde) és a m. kir. államvasutak menetjegyjárdája bárkinek ingyen küldi meg.

— **(Megsemmisített kántorválasztás.)** A lapok annak idején fölemlítették, hogy a Tolnában augusztus hó 25-én megtartott kántorválasztás alkalmával szabályellenességek, botrányos jelenetek fordultak elő, melyekben kiváló szerepük jutott a tolnai asszonyoknak is. E kántortanító-választást Dulánszky Nándor dr. megyés püspök most egy az említett szabályellenességekkel indokolt átiratban semmisnek mondta ki s elrendelte az új választást, melyen a pécs-egyházi tanfőltelenség képviselőjében ifj. Bence István duna-földvári apát-plébános fog résztvenni.

— **(A szabadságharczi emlékek kiállítására)** Kossuth Lajos is küldött tárgyakat Hentaller Lajos országgyűlési képviselőhöz. Elküldte azt az ezüst koszorúcskát, melyet negyvennyolczas hőseink vitézségi érdemkereszt jelvénye gyanánt viseltek. Elküldte továbbá az iratainak III. kötetében említett honvéd-éremet s a híres érem-bélyegzőt is, melyre e remek vésés — mint azt Kossuth Hentallernek írja — 1000 frankba került. — A kiállítás iránt eddig rendkívül nagy az érdeklődés, s az ország minden részéből sereggestől zarándokolnak a „hívők” a magyar Pantheonba, hol minden legkisebb tárgya a magyar nemzet szabadságharczának dicsőségét viseli magán.

— **(Somogy elveszti Talliánt.)** Úgy hírlik, s néhány fővárosi lap is közli e hirt, hogy Tallián Béla, Somogyvármegye főispánja az elhunyt Hertelendy torontálmegyei főispán székét foglalja el. A somogyiak egy része nem örül ennek az elhelyezésnek, mert Tallián erős kortes főispán volt, mások a húsos fazékat siratják; de a főispáni mindenhatóságot megunottak, a kiknek semmi szükségük a méltóság árnyékában való hűsülésre, azok nagyon is megörülnek a cserének. A nagy világra nézve pedig teljesen mindegy, hogy Talliántól Somogyból-e vagy Torontálból kerül majd ismét föl a képviselőház elé valami érdekes levelecske, mert hogy kerülui fog: majdnem bizonyos, — közeledvén ismét a választás ideje.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* **A nép igaz barátja** cím alatt Vajay István ráczpetrei káplán társadalmi és politikai havi folyóiratot ad ki, melyből három füzet jelent meg. A füzetes lap politikai iránya „keresztény független cenzurpárti” (?). Ettől a furcsaságtól eltekintve igen okos dolgokat tár a lapocská a nép elé, melynek bizonyára sokat fog használni azzal, hogy egynémely visszaélésre figyelmezteti, fölvilágosításokat ad neki s tanácsot, miként járjon el, ha politikai jogainak gyakorlatában a presszionáló hatalommal találja magát szemközt. Különösen helyes az a cikk, mely a szabadválasztás tisztaságának megőrzésére oktatja — népies nyelven — a többnyire félrevezetett, téves fogalmakkal bíró s az „uraktól” féltő népet. Az ilyen általános tanításokkal jó szolgálatot tesz a népnek a lapocská, hanem ezen aztán ne is igyekezzék túl lépni. A cikkek közül például nagyon nem diszesen ír ki az a cenzurpárti fogdosás, melylyel lépten-nyomon találkozunk. A milyen helyes dolog a népet a téves fogalmak labirintusából kivezetni, ép oly helytelen más tévedések közé vezetni — lévén az a cenzurpárt épenséggel nem egyedül üdvözítő intézmény.

CSARNOK.

A sellő.

Heyse Pál elbeszélése.

Németről fordította: Szikrai Odo.

(Folytatás.)

Hermin fölemelkedett, s hozzá lépve szeliden megsimogatta haját. „Kedves Frank”, mondá, „mindent akarok tudni. Meglátja, ha bizalommal beszél el nekem a dolgot, sokat fog vesztetni rémletes voltából. Mi történt önnel? Kit vagy mit vélt itt látni?”

„Véltém? Oh kedves barátom — nekem nagyon jó szemem van; hisz épp az a baj, hogy látom, amit mások nem látnak; a boldogok! Kivált éjtszaka oly éles a szemem, akár a bagolyé. Ezért nem akartam eloltani a lámpát, — a hold is sütött — a világosság oly nagy volt, hogy azt hittem, nem mernek bejönni.”

„Ki? kedves barátom.”

„Hja, ki! Nem tudom, kik ők. Aztán egyre mások jönnek. De az utóbbi időben ritkábban jelentkeztek. Azt hittem, hogy ezek a rémséges kísértő alakok belefáradtak végre az ijesztgetésbe. S ma — ma ez bizonynyal több volt álomnál, higgye meg nekem — úgy láttam őket, mint most kegyedet, s szemem is épp úgy nyitva volt — s éreztem — oh mit éreztem!”

„De hisz én alva találtam!”

„Oh nem! az nem volt álom, az aléltás volt, rémitgetésük teljesen megfosztott eszméletemtől. A dolog ugyanis így történt: midőn végül — úgy éjfél tájt — fáradságot érezve, úgy hittem, most tán elalhatnám —

„De le se fektedt rendin. Így ebben a ruhában —

„Mégis! Én mindig így alszom. Sose vetkőzöm le. Öltözetlenül mintha védtelenebbnek érezném magamat. Ma is mélyen elaludtam s éreztem, drága anyám, a födele, oltalma alatti nyugodhatásnak üdítő hatását. Ekkor egyszerre — nem tudom, meddig szenderegnettem, egész zavartalanul, nem álmodva semmit — olyatén zajt hallok, mintha valaki óvatosan nyitná föl tüvegajtót; a szél nem lehetett, magam tettem be gondosan. Föltámaszkodtam hát, még mindig gyanútlanul, és láttam — mint mondám, oly tisztán, mint most itt kegyedet — noha a lámpa kialudt volt — a hold azonban ezüst fényt árasztott a szobában, tehát a holdvilágnál láttam, amint belép — egy nő, vad, rútalmas nő, bőre akár a halé úgy fénylett, lelógó hajáról csurgott a víz, keblén gyereket tartott, egy másik

pedig mindkét kezével fekete csafataiba csimpajkodva, tőtyögött utána — nos tisztán láttam: a sellő volt!

„Kegyed csóválja a fejét, de figyeljen csak tovább, ön se fog soká kételkedni. Láttam volna csak! Ódöngve haladt két vastos lábán, akár egy kacsa, s midőn most arcát az ablaknak fordította, megláttam tüveg színzöld szemét, nagy potyka-száját s halcsontszerű fogait. De csodálatos, én éppen nem borzadtam tőle, s ő is egész jókedvűnek látszott. Sőt, midőn úgy váratlanul e fényes szép szobában lelte magát, mosoly vonult végig arcán, mintha nagyon örülne, hogy kíváncsiságát, milyen lehet vaj’ egy ember lak, végre kielégitheti. Így togyogott köröskörül halkán, kellemetlenül csemecseve s nyihogva, a gyermekek folyvást rajta csüngtek, de hangot egyikőjük sem adott, Nevetésük se volt hallható. Amint most a zongorához ért, mindenfelől megtapogatta s nagyon el látszott rajta csodálkozni, mintha kérdené: miféle szerzet ez s vajjon mire szolgálhat? Midőn a nagyobbik gyerek széles, bolyhos fejével beleütődött a hangszerbe, megcsendültek belül a hurok s ő megint nevetett. A jó ég tudja, hogy talált nyitjára a hangszer fölnyitásának — hirtelen az ott álló székre kuporodott s kezét végig szalajtott a billentyűzeten; a gyerek lecsúszott üléből s gyámoltalanul gurult el a padlón, testvére utána, s így henteregtek akár a halak a homokban, míg anyjuk öklével s könyökével úgy döngette a billentyűket, hogy szinte féltém a hurok elpattanásától. Kegyed mindebből semmit se hallott? Nekem legalább, noha még mindig nem borzongtam, egyre az volt az eszemben, mennyire megrémítené ez kegyedet! De nem volt erőm fölegyenesedni s kiüzni innen ezt a tolakodó esőcseléknepet; minden tagomban mintha ólom volt volna; csupán szememmel fenyegetőzhettem, de ő ezt éppen nem vette észre, még csak sejteni se látszott, hogy ember van a szobában.

„Nem tudom, meddig tartott ez így. Úgy látszott nem tud betelni a fülhasogató zajjal. Oly tisztán láttam, hogy akár le is rajzolhattam volna; bőre, mintha pikkelyek fődtek volna, ezüstszürkés színben csillámlott, de pikkelyei nem voltak, s ajka nem piros, hanem testsziint volt, orra egész tömpe, arckifejezése akár a ragadozó halé, leskődő és gonosz, kivéve ha játékan s kicsinyeinek esetlen tánc kíséletein nevetett. Ezek azonban még látszólag pikkelyesek voltak, hátukon kis uszósárnnyakkal, míg anyjuk más nőéhez hasonló külsővel bírt, de a szép habléányi természetnek, mint ahogy képeken látjuk, nyoma se volt rajta — iszonyat és borzalom!

„S épp azon gondolkodtam, hogy neki bártorkodva ne üzzem e ki mégis ezt az undok fajzatot, amikor, kívül megint látok valamit az ajtó felé tartani; lassan közelg a küszöbhez — az ajtó megcsörren — s erre — oh kedves asszonyom! ez az arc! Oh ha ismerte volna — mint tudott életében ártatlan arckifejezésével, egy-egy mosolyával, vagy szende-tekintetével szívünkre hatni! — és most — most ime! Szegény, szegény Marim!

„Eleinte ő se látszott gondolni vele, hogy én itt vagyok. A sellő felé közeledett s intett és fenyegetődött — mindezt szóltanul tette, de végig borzongott egész valómon, midőn ezzel a szörnyeteggel, mint magához hasonló lényvel láttam érintkezni, s a sellő rávigyorgott tátott szájjával, s az aprók, hozzámászva, föl akartak rá kapaszkodni. Ő azonban nyugodtan lerázta őket s a szoba közepére lépett — s szemét most irányozta reám először. Hugom! akartam kiálltani, de a szó torkomon akadt. Egyszer csak ránéztem. Egészen olyan volt, miut akkor, haja

azonban szabadon omlott le vállán, s derekát valami zöld gyékényféle körítette. Ezenkívül láttam, mint fázott, s hallottam apró fogai vacogását. S aztán az egész szobán, kivált a varróasztalos ablakfülkén végigtekintve, mélyen fősóhajtott. A sellő még egyre kalimpált a billentyűkön, s én csaknem örvendtem neki, mert félttem megint hallani hangját, melylyel akkor oly panaszosan szólított, hogy jöjjenek segítségére, s én — én nyomorult —

Ujonta kezébe temette arcát, görcs látszott megremegtetni egész alakját, aztán erővel összeszedve magát ismét föltekintett.

„Hol is hagytam?“ kérdé. „Igenis, mikor rám nézett. Föl akartam kelleni, de alig villant meg e gondolat agyamban, máris mellettem ült, itt az ágyon. „Mért akarsz távozni?“ szólalt most meg. „Hisz ez nem segít rajtad, úgyse menekülsz tőlem, mégis csak eljössz te én hozám. Ha tudnád, mily rideg az én magányom, mennyire fázom ott alatt, — tapintsd csak kezemet!“ — s ezzel fehér ujjait halántékomhoz értette, hogy egész testem megdidergett bele. „Úgyám!“ mondá kárörömmel fölkapagva, midőn látta, mennyire elborzadtam, „te jobbhoz vagy szokva; a nap itt fönn meleg, és a hold s akit szeretsz, a szép leány szeme szendébb, mint ezé itt —“ s fejével a sellő felé mutatott. „De ne hidd, hogy te mindezt élvezni fogod, amíg nekem ott lenn a feneketlen nyirkos mélységben fáznom köll. Te ugyancsak nyujtózkoznál a meleg ágyban s szoritnád kebledhez a viruló életet; ne kísértsd meg! Én eljövök s közétek fekszem, s jaj annak a szegény ifjú teremtesnek, s háromszor jaj neked!“

„Irgalmazz!“ nyöszörögtem végre. „Nem látod? mily siralmas az életem. Sose szakad hát vége bűnhődésemmek? Egészen tönkre köll-e mennem?“

„Egészen, úgy van!“ mondá s a legközömbösebb arccal kezdte haját kifacsarni, melyből csakugy csurgott a víz a gyékényre. „Irgalom? Hát te könnyörtülte-e rajtam? Aztán nem testvérek vagyunk e s nem szeretettük-e egymást? Ennek nem szabad megszűnnie, mert én boldogtalan vagyok s te —“

„Ekközben egyre tartott az ütött hurok örületes csörömpölése és zúgása.

„Halálos verejték gyöngyözött homlokomon, éreztem, mint alszik meg minden csöpp vér tagjaimban s hatol a dermesztő hideg mindinkább szívemhez. Csak rajta! gondolám, csak még néhány hüvelknyivel följebb, s egy csapással vége mindennek, akarata teljesül, kezében tarthatja tetememet. Ekkor észreveszem, mint lopózik a kis szörnyetegek idősbike ágyamhoz, s a takarón hirtelen fölűszva, nyirkos, hideg kezével mellem, majd nyakam felé nyul s elkezd nyomkodni és csipkedni, s apró kis szeme oly vérre-szomjazóan néz rám, hogy nyöszörögve kezdek jobbra-balra öklelődni, hogy védekezem, mi alatt tekintetem, segítségért esengve, hógomat keresi, — s azonban hidegen s könnyörtelenül mered rám, s a kis varangyék keze egyre görcsösebben szorul nyakam köré, kétségbeesésem mind nagyobb lesz, már-már eszméletem kezd elhagyni, akkor végső erőfeszítéssel messze lököm magamtól a gyilkos karmokat s egy kiáltással fölszököm. E pillanatban becsapódik a zongora, a sellő föl pattan székéről, magával ragadja a gyermekeket, az üvegajtón át kirohan a koromsötét éjbe s az ágyamnál álló alak is eltűnik mellőlem. — —“

(Folytatás köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabnaüzleti tudósítás. (Saját tudósítónktól.) A külföldi piacok hanyatló irányzatának a bpesti tőzsde két hétig ellentállt, mignem a tekintélyes fölszállítások, de annál csekélyebb

liszt kivétel folytán kénytelen volt az árcsökkenésnek helyt adni. Ennek következtében a buza a lefolyt hetivásáron nálunk csak 9 frt 70 krtól 10 frt-ig kelt, mindazonáltal a rozs drágán vétetik, úgy hogy a buza árát megközelelti. — Az ár p átlétel teljesen szünetel, az árak határozott hanyatlásnak indultak. — A zab üzlet szintén pang s csakis a helyi szükséglet fedezésére szorul. — Az ó tengeri ára helyben 6 frt 50—60 kr. Uj tengeri nemsokára csekély mennyiségben piacra jő, de hizlalási célra nem ajánlatos.

A tengeritörés csak a magasabban fekvő vidékeken van folyamatban, míg a Dráva környéke s más lapályosabb vidékek kénytelenek még néhány hetet várni, bár a szép száraz időjárás kedvező befolyást gyakorol. G.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1891. évi szeptember hó 12-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsanként számítatnak.

	őszi	tavaszi	10	9	80
Buza	10	9	80	9	70
Kétszarvas	9	80	9	70	
Rosa	9	80	9	70	
Arpa	7	50	7		
Zab	5	60	5	50	
Repce					
Bükköny					
Kankorica	6	50			

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:
HA KS CH LAJOS.

Jobst Béla
kir. albiró.

Hirdetések:

3420. sz.

1891.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak özv. Stankov Mirkóné szül. Dvornics Szoka baáni lakos végrehajtatás szennodott elleni 101 frt 95 kr. tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtatási ügyében a dárdai kir. járásbíró területén levő Baán községben fekvő a baáni 1149. sz. tlvben felvett 2328. hsz. sz. fekvőségre az árverés 956 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendel-tetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi november hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Baán községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szendékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 95 frt 60 kr. készpénzben avagy az 1881 évi LX. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. jbiróság mint tlvki hatóság-nál 1891. évi augusztus hó 28-ik napján.

Az első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-, vegyi termények-gyár részvénytársulat Budapest

ajánlja

csontliszt-superphosphát,

valamint

különleges keverék-műtrágya

gyártmányait legolcsóbb árak mellett.

Hozzánk beküldött talajmintákat teljesen ingyen vegyileg elemeztetjük, ezen alapon ajánljuk minőség és mennyiség tekintetében a szükséges műtrágyát, mi által jelentékeny haszon háramlik a t. gazdaközönségre.

Levelek és minták czimzendők:

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-, vegyi termények-gyár részvénytársulat

Budapest, VI. kerület, váci-kürut 31. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Helyi ismerettel biró ügynökök kerestetnek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdasági élet nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. **A kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Valtozatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

RUEPPRECHT TESTVÉREK PÉCSETT.

Készít és elvállal: Vizvezeték, Fürdő, (Closet) Árnyékszék berendezéseket, részlet tárgyakat minden szabásban teljes garantiával és előnyös árak mellett.

E célra Bécsből egy különös „Instalateur” állítottunk be gyárunkba.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel

Kiadóhivatalunkban.

Árverési hirdetmény.

A pécsi főtdő Papnevelde uradalom tulajdonát képező, Husztót község határában levő

husztóti völgy nevű erdőrész

54. kat. hold területű folyó évi vágásának fatömege tövön, valamint Orfű község határában levő

Nagytó nevű erdőrész

34. kat. hold területű folyó évi vágásának fatömege tövön, folyó évi október hó 5-én délelőtt 10 órakor az uradalmi kormányzóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni. A zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva folyó évi október hó 1-jének déli 12 óráig nevezett címre nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokat az uradalmi kormányzóság, vagy a bakonyai erdőhivatal ad.

Bakonyán, 1891. szeptember 10.

Az uradalmi erdőgondnokság.

Özvegy Szidoli Tivadarné

műlovardája a Buzatéren.

Ma 1891. szeptember 16-án és naponta

műlovardai előadás

változatos programmal.

Helyárak:

Számzott hely 80 kr, számszatlan első hely 60 kr. Második hely 40 kr. Állóhely 20 kr. 10 éven alóli gyermekek az ülőhelyeken a felét fizetik.

Kezdeteste 8 órakor.

Vasárnap 2 nagy előadás d. u. 4 és 8 órakor.

Tardini Jakab itt tartózkodásunk alatt a lovaglásban leczkét ad. Bővebbet a lovardában.

Butorok és zongora eladó

Pécsett, Szepessy-utca 4. sz. alatt az emeleten.

Segéd jegyző

(okleveles vagy a jegyzői dolgokban jól jártas) kerestetik, ki helyét október 1-én elfoglalhatja. Fizetése teljes ellátás mellett, havonként 15 frt. A levél Radó Ádám körjegyzőhöz intézendő Püsp.-Szt.-Erzsébeten. Via: Pécsvárad.

9610. sz.

ok. 1891.

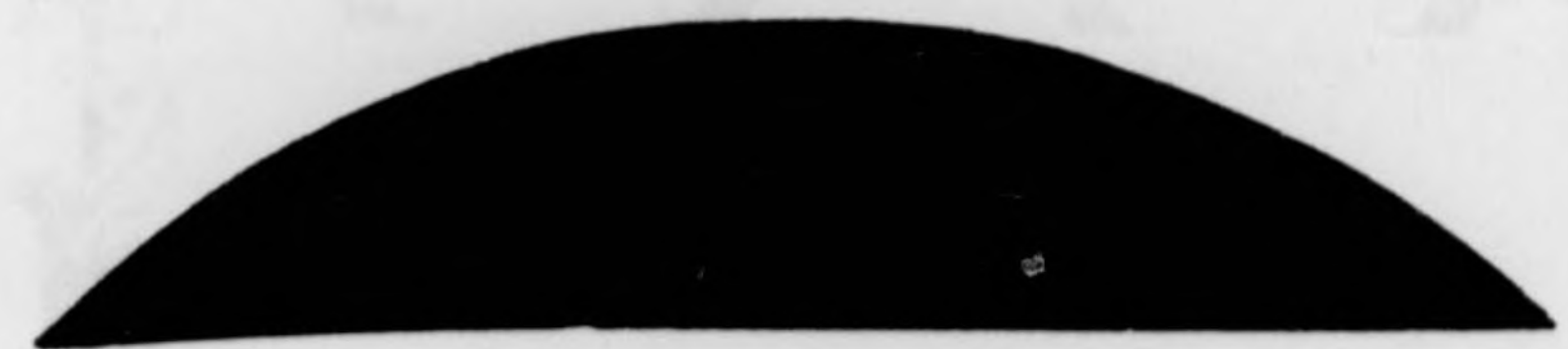
Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szautter Gusztáv végrehajthatónak Graits György belvárdi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 25 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbiróság területén levő Belvárd község határában fekvő a belvárdi 228 sz. tjkvben felvett 193^a hsz. 129. sor sz. házra 200 frt kikiáltási árban; a belvárdi 251 sz. tjkvben felvett I. 1/4. kültelekre 1120 frt és + 2042^a hsz. sz. fekvőségre 126 frt kikiáltási az árverés elrendetetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi szeptember hó 29-ik napján délelőtt 9. órakor Belvárd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 20 frtot; 112 frtot; és 12 frt készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. év nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi július hó 2-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvényszéki bíró.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Czigarettázók!

A ki észszerűen czigarettázik, tudja azt, hogy a czigaretta jóságánál nemcsak a dohány, hanem a papir finomsága is mérvadó. Ezért, de meg egészsége érdekében is ügyeljen minden czigarettázó, hogy a használandó papir finomsága minden kételyt kizáró legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

„Les dernieres Cartouches“

BRAUNSTEIN FRÉRES

párisi gyárából. 65. BOULEVARD EXELMANS

valódi czigarettapapir, melynek kitűnő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papirt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztó közönség sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik cégük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztas gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papirnak kezdetben eljes lapszámait és annak minőségét is leszállítják és kevesebb, silány papirt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes czigarettázó a mi „Les dernieres Cartouches“ jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más czigarettapapirnál. Együttal figyelmeztetünk mindenkit, hogy papirusunk czimlapján cégünk neve áll

BRAUNSTEIN FRÉRES

Czigarettapapirunk és hüvelyek gyári raktára Pécsben, I. Schottenring 25. sz. alatt létezik. Valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papir és az ebből készült hüvely Pécsen kapható Alt és Böhm és Reinfeld A. ur: knál.

Veréb Jankó naptára.

Veréb Jankó a bekövetkezendő fillokszerás szökő 1892-ik esztendőre képes és képtelen vicczekkel esordultig teli

naptárt

szándékozik kiadni.

Kezére fognak dolgozni ebben a nagy munkában az ő hű zsöllérei: Buczkó Bernát, a ki a szab. kir. észt adja hozzá, Kakutyi és Makutyi, Gugyi Pétör és Kobak Pál stb. ezeken kívül az irástudók: Dr. Muki, Indigó-pinty, Mukimirék-bég, Quiproquo, Le-Tor stb. egész serege a vicczfaragóknak.

A rendes naptári részen kívül, (mely tehát pótol bármi más koriandrumot) kaczagató, humoros dolgokkal leszen tömve a vastag könyv, benne számos új illusztráció.

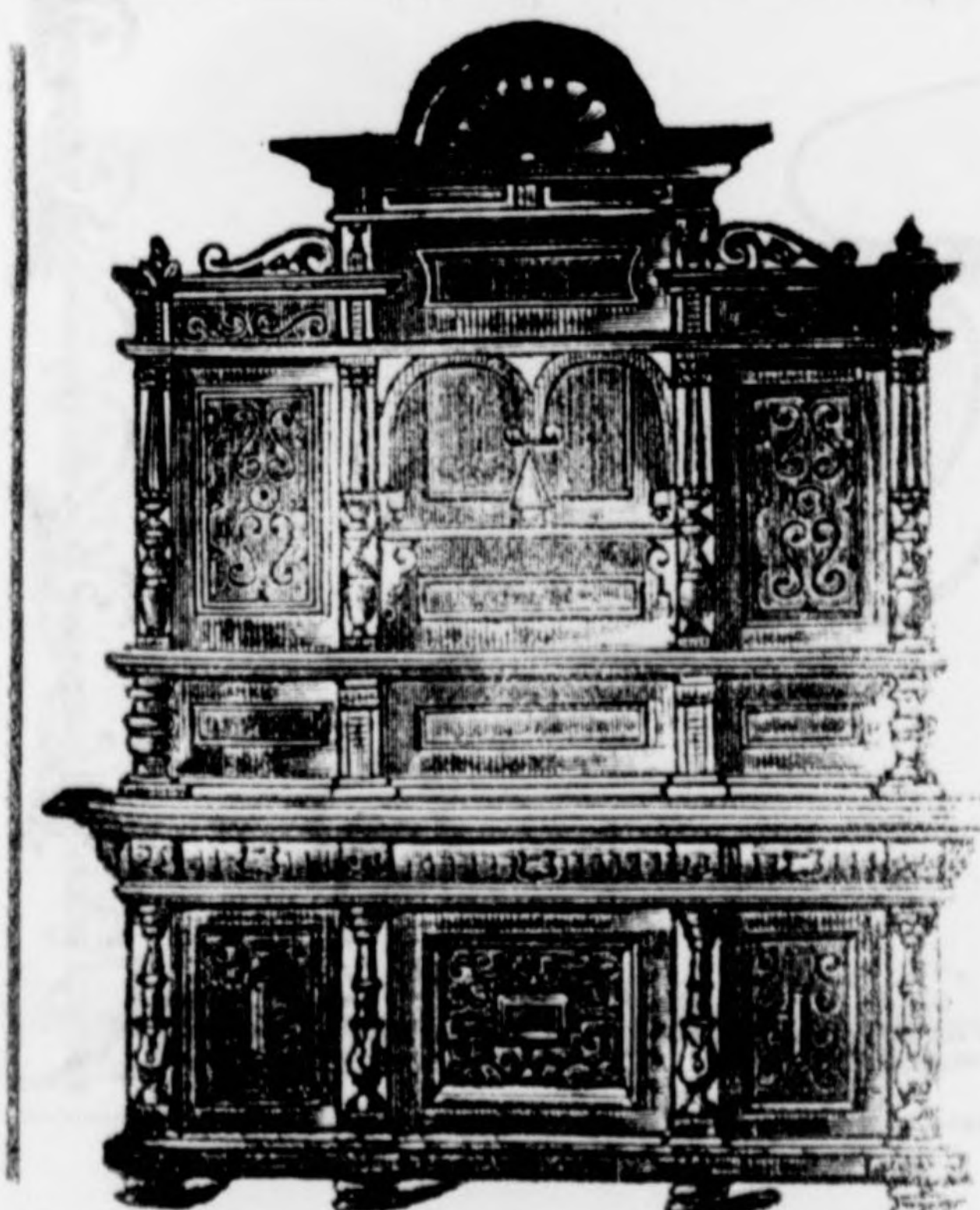
E kitűnően mulattató naptarra, mely 8—10 nagy ivnyi terjedelemben, október elején jelenik meg, a Veréb Jankó kiadóhivatala

előfizetést nyit,

kik e naptarra előre fizetnek, ötven krajczárért kapják meg a naptárt.

Eladási ára nagyobb lesz.

Az előfizetési pénzek legkésőbb szeptember végéig a Veréb Jankó kiadóhivatalába (Pécs, Széhenyi-tér 12. sz.) küldendők.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, disz- és ebédlő-szobák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútórvásárlások nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Állam érem
haladás és versenyképességért.

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkaért.

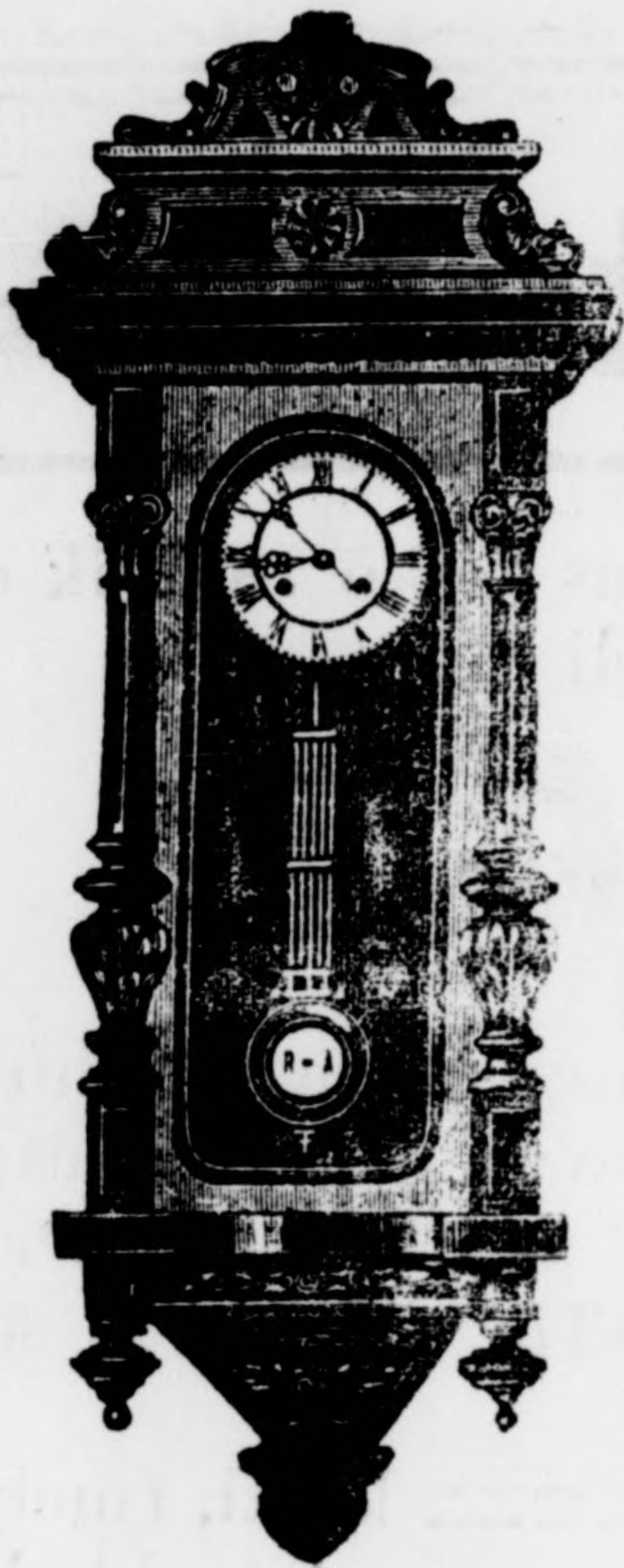
SCHÖNWALD IMRE

ékszerész.

PÉCSETT.

órás.

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

Legnagyobb választék a legújabb ékszerek arany ezüst órák, arany uri és női lánczok és ezüst tárgyakban.

Szemüvegek, látcsövek, hőmérők, irduytük nagyító-üvegekből.

Egyedüli készítője a kellemesen ülő orrszorítóknak.

1. Kellemes, könnyű és tartós foglalványu szemüveg a legjobb kristályüveggel, ára 1 frt 60 kr., hasonló a legjobb hegyi jegeczcel, ára 4 frt 50 kr.

2. Orrszorító a legtisztább megvizsgált hegyi jegeczekkel állany-keretben 4 frt 50 kr., ugyanaz arany foglalvánnyal 12 frt.

3. Angol alaku orrszorító a legjobb homoru vagy domboru üvegekkel 1 frt 60 kr., ugyanaz valódi hegyi jegeczcel 4 frt.

4. 8 nap járó ingaóra csinos diófa szekrényben ára 10 ft 50 kr., ugyanaz fél és egész órát ütő szerkezettel ára 12 frt 50 kr.

5. Ezüst horgony Remontoir óra különösen kipróbált finom szerkezettel 20 frt., hasonló órák aranytokban 60 frttól 100 frtig.

6. Ezüst (ancer) horgony Remontoir óra kettős köpenynyel 12 frt 2 év jótállással.

7. Kettős Tulla Remontoir horgony órák 20 fttól kezdve 30 fttig.

8. Finom szerkezetű ezüst Remontoir óra 8 frt 50 kr., hasonló horgonyszerkezettel ára 10 frt 50 kr.

9. Ezüst női Remt. óra ára 8 frt., ugyanaz aranyban 16 frt.

10. Állany munkás Remontoir óra legpontosabban kipróbálva ára 5 frt 50 kr.

Mindennemű javítások a legjobban és azonnal készíttetnek.

